

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

Гаврилець О.В., Дочинець Н.М., Кампо Г.М.	323
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРОБІЗНЕСУ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Гаврилець О.В., Яковлєв М.	325
РЕКЛАМА НА ВІДЕОХОСТИНГУ YOUTUBE ЯК ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Горват О.І., Феєр О.В.	328
КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА: ПОНЯТТЯ ТА СКЛАДОВІ	
Літинська В. А.	329
МАРКЕТИНГОВА АНАЛІТИКА РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ	
Матвійчук С.С., Балюга І.І.	331
ФОРМУВАННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ ДО БРЕНДУ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ	
Матвійчук С.С., Майор М.М., Росул О.Р.	333
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ШВЕЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Переста Х.Я., Бора Н.Ю.	335
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА МАШИННЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ	
Русин О., Бора Н.Ю.	337
НЕЙРОМАРКЕТИНГ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ	
Садула Л.М., Кучерепа В.Є.	339
ОПТИМІЗАЦІЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ «ЕКОНОМІКИ УВАГИ»	
Садула Л.М., Луців Д.О.	341
ОПЕРАЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ, ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ У КОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Семиз Д.С.	343
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ МАРКЕТИНГУ НА ТОРГІВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
Хмарська І.А.	346
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Шваб А.М., Феєр О.В.	348
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ – СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА	
Якубишин Є.М., Бора Н.Ю.	350
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ТАЄМНОГО ПОКУПЦЯ (MYSTERY SHOPPING) У СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	

СЕКЦІЯ 2. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Андрейків Т.Я.,

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, економічної безпеки,
банківської справи та страхового бізнесу
Львівського торговельно-економічного університету,

Стефанишин Я.С.,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Львівського торговельно-економічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Державний бюджет займає одне з провідних місць у фінансовій системі та розвитку кожної країни, виступаючи невід'ємним компонентом розбудови незалежної держави.

Військове вторгнення РФ на територію України та проведення бойових дій негативно вплинули на розвиток української економіки, що безумовно відобразилося на виконанні бюджету поточного року. Для забезпечення безперебійного функціонування держави та життєдіяльності населення, зокрема Урядом негайно були вжиті першочергові заходи, відповідно до яких бюджети країни були переорієнтовані на військові цілі та здійснення найнеобхідніших соціальних видатків, спрямованих на підтримку життєдіяльності населення.

Так, Державний бюджет 2023 рік – «воєнний» бюджет країни, що обороняється, або «бюджет для перемоги», адже лівова частка всіх ресурсів спрямована саме на армію та оборону. Отже, на безпеку й оборону у 2023 році запланували витратити понад 1,1 трильйона гривень – це майже половина всіх видатків держбюджету наступного року і є абсолютним рекордом для України, адже стільки коштів на цей сектор ще не виділялося. Видатки на зарплати військових, забезпечення армії, ремонт і закупівлю техніки та зброї у 2023 році в чотири рази повинні перевищити цьогорічні.

В умовах війни виникають значні дисбаланси у всіх сферах життя країни. Найбільші зміни відбуваються у публічних фінансах, адже скорочується можливість наповнення дохідної частини бюджетів усіх рівнів через зниження економічної активності й зниження податкових надходжень, тоді як витрати на оборону й фінансове забезпечення зростаючих потреб збройних сил країни значно зростають.

Внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на Україну у лютому 2022 року бачимо, що тенденції доходів та видатків бюджету суттєво змінилися. (рис.1.) Як видно з рис. 1 за останні 5 років доходи та видатки відповідно зростали, проте, зберігався хронічний дефіцит бюджету. Але війна суттєво змінила ситуацію – у 2022 році видатки суттєво перевищили значення 2021 року. Видатки зросли на 981

млрд грн або на 81,5% у порівнянні з попереднім роком. Видатки у 2022 році перевищили суму доходів на 34%. Також спостерігаємо найвищення значення показника видатків у 2022 році, він становить – 2705,4 млрд грн. Темп приросту доходів у 2021 році порівняно з попереднім 37,8 %.

Рис. 1. Динаміка доходів та видатків Державного бюджету України у 2018-2022 рр., грн.

В умовах воєнного стану надзвичайно важливим є забезпечення безперервного фінансування обороноздатності держави. До лютого 2022 року розподіл бюджетних видатків здійснювався за програмно-цільовим методом для забезпечення сфер суспільного життя українців, відповідно до бюджетної класифікації видатків. Проте, повномасштабне вторгнення росії на територію України призвело до суттєвих коректив розподілу та використання бюджетних коштів. З перших днів війни Уряд визначив ключовою статтею фінансування – фінансове забезпечення сектору національної безпеки і оборони, зокрема, спрямовуючи кошти резервного фонду державного бюджету на потреби ЗСУ, інших військових формувань, правоохоронних та інших державних органів, залучених до виконання відповідних завдань щодо відсічі збройної агресії. Так, з початку війни рішеннями Уряду з резервного фонду державного бюджету на забезпечення ключових потреб суб'єктів сектору національної безпеки і оборони було спрямовано понад 301,7 млрд грн, зокрема для: Міноборони – 180,7 млрд грн, МВС – 107,5 млрд грн, ГУР Міноборони – майже 3 млрд грн, СБУ – майже 2 млрд грн, Адміністрації Держспецзв'язку – 2,9 млрд гривень [1].

Отже, воєнні дії на території України сильно сколихнули усі сфери життя і негативно відобразились на головному плані доходів та витрат держави. З метою забезпечення стабільного функціонування економіки та захисту населення, наша держава здійснила низку заходів у сфері наповнення бюджету та розподілу грошових коштів.

Список використаної літератури:

1. Офіційний державний веб-портал. Міністерство фінансів України. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
2. Курєдова Д. П. Державний бюджет України в умовах воєнного стану. Modernization of today's science: experience and trends. Singapore. Collection of scientific papers «SCIENTIA». 2023.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>